

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.3.2011
COM(2011) 131 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind statisticile elaborate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2150/2002 referitor la
statisticile privind deșeurile și calitatea acestora

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind statisticile elaborate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2150/2002 referitor la statisticile privind deșeurile și calitatea acestora

CUPRINS

1.	Introducere	3
1.1.	Regulamentul referitor la statisticile privind deșeurile	3
1.2.	Calitatea datelor într-un mediu „multimetode”	3
1.3.	Controlul calității	4
2.	Punctualitatea și promptitudinea	5
3.	Integralitatea.....	5
4.	Acuratețea datelor	6
4.1.	Sfera de acoperire a datelor.....	6
4.2.	Defalcarea pe sectoare economice	7
4.3.	Clasificarea deșeurilor.....	8
5.	Comparabilitatea	9
5.1.	Comparabilitate în timp	9
5.2.	Comparabilitatea între țări.....	9
6.	Sarcina impusă întreprinderilor.....	10
7.	Revizuirea Regulamentului referitor la statisticile privind deșeurile.....	10
8.	Realizări și perspective	12

1. INTRODUCERE

1.1. Regulamentul referitor la statisticile privind deșeurile

Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2150/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2002 referitor la statisticile privind deșeurile¹ prevede că, la fiecare trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a regulamentului. Primul raport a fost publicat în 2008².

Secțiunea 7 alineatul (3) din anexele I și II precizează că rapoartele privind calitatea trimise de statele membre trebuie să fie incluse în raportul prevăzut la articolul 8. Aceste rapoarte sunt disponibile pe următorul site internet:

http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics/2008

Prezentul raport sintetizează progresele făcute de la prima transmitere de date din 2006. Raportul acoperă cele 27 de state membre și ține cont de rezultatele ultimei transmiteri de date din iunie 2010. De asemenea, raportul descrie trecerea de la NACE Rev.1.1 la NACE Rev.2 și subliniază modificările și îmbunătățirile preconizate care vor rezulta din revizuirea Regulamentului referitor la statisticile privind deșeurile.

Începând cu anul de referință 2004, Regulamentul solicită statelor membre ale UE să furnizeze date o dată la doi ani. Anexele I și II stabilesc cerințele în materie de statistici privind generarea deșeurilor, tratarea și capacitățile de tratare a acestora. Rezultatele sunt clasificate în funcție de categoria de deșeuri în conformitate cu nomenclatura statistică a deșeurilor (CED-Stat), definită în anexa III la regulamentul menționat anterior.

1.2. Calitatea datelor într-un mediu „multimetode”

Regulamentul (CE) 2150/2002 definește datele care trebuie prezentate și cerințele de calitate, însă nu prevede o metodă specifică de redactare a statisticilor privind deșeurile, care sunt elaborate, așadar, într-un mediu „multimetode”. Acest lucru le permite statelor membre să-și mențină sistemele de colectare a datelor și să reducă la minimum modificările necesare pentru a respecta prevederile regulamentului.

Totuși, abordarea „multimetode” ar putea determina diferențe de ordin metodologic de la o țară la alta între diversele seturi de date din partea aceleiași țări și chiar în cadrul unor seturi de date individuale. Prin urmare, devine dificilă protejarea comparabilității datelor și asigurarea unei înalte calități a acestora.

Modul în care se poate măsura calitatea datelor depinde de metodele utilizate. Pentru metode diferite există parametri de calitate diferiți (de exemplu, coeficientul de variație pentru anchetele prin sondaj, analiza sensibilității pentru modelare, etc). Combinarea metodelor în cadrul seturilor de date, în special, face dificilă definirea indicatorilor pentru calitatea globală

¹ JO L 332, 9.12.2002, p. 1, modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 849/2010 (JO L 253, 28.9.2010, p. 2).

² COM (2008) 355 final din 13.6.2008.

a datelor. Prin urmare, abordarea „multimetode” prevăzută în regulament reprezintă un obstacol în calea evaluării și comunicării calității datelor.

În rapoartele lor de calitate, statele membre descriu datele făcând trimitere la elementele de definire a calității folosite în mod curent în Sistemul Statistic European³ și stabilite în Regulamentul (CE) 1445/2005 referitor la calitatea statisticilor privind deșeurile⁴.

1.3. Controlul calității

Încă de la prima transmitere de date din 2006, Eurostat a instituit un sistem eficient de control al calității în două etape. Prima etapă constă într-o evaluare a datelor și a rapoartelor de calitate, iar un raport de evaluare este trimis țărilor în termen de două luni de la termenul limită de raportare. A doua etapă constă într-o validare mai aprofundată, fără termen limită strict.

Evaluarea rapidă este efectuată pe baza a cinci criterii:

- gradul de integralitate a seturilor de date;
- gradul de integralitate a raportului de calitate;
- promptitudinea;
- aplicarea corectă a definițiilor și clasificărilor;
- aplicarea unor metode statistice sigure.

În cursul acestei faze, validarea se referă în special la coerența internă a noilor date și la evoluțiile în timp. Analiza este efectuată la un nivel foarte agregat și vizează depistarea rupturilor de serie importante.

Evaluarea rapidă este apreciată de către țări, astfel cum reiese din răspunsurile imediate la întrebările adresate în rapoartele de evaluare, și asigură publicarea la timp a datelor. Datele privind țărilor sunt publicate în baza de date de diseminare a Eurostat, la trei luni după termenul limită de transmitere.

În cursul fazei de validare aprofundată, datele sunt analizate într-un mod mai detaliat (de exemplu, pe sectoare economice și pe categorii de deșeuri) și tendințele și evoluțiile sunt comparate între țări. Controalele de validare includ:

- comparații pe țări ale producției de deșeuri cu valori din anii precedenți pentru fiecare activitate economică, utilizând indicatori adecvați;
- comparații între țări ale datelor pentru fiecare activitate economică;
- controale încrucișate cu datele privind deșeurile care rezultă din alte obligații de raportare, cum ar fi verificarea conformității prevăzute de alte legislații privind deșeurile.

³ Site-ul Eurostat privind Calitatea:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2273.12273_47140765&_dad=portal&_schema=PORTAL.

⁴ JO L 229, 6.9.2005, p. 6.

Eventualele întrebări sunt examinate în lumina rapoartelor de calitate transmise de către țări și a reacțiilor la evaluarea rapidă și pot determina transmiterea unei a doua serii de întrebări țărilor în cauză.

2. PUNCTUALITATEA ȘI PROMPTITUDINEA

Datele și rapoartele de calitate trebuie să fie transmise în termen de 18 luni de la finalul anului de referință, și anume, termenul limită de transmitere pentru anul de referință 2008 a fost 30 iunie 2010. Statelor membre li s-a solicitat, în cazul în care datele nu au fost complete sau în absența unor rapoarte de calitate, să furnizeze informațiile lipsă în cel mai scurt timp posibil.

La momentul raportului actual, concluziile privind respectarea termenului limită de raportare pentru anul de referință 2008 sunt următoarele:

- 19 țări au transmis seturile lor de date la timp;
- 4 state membre au transmis datele în primele trei săptămâni după termenul limită și au putut fi astfel incluse în primul ciclu de evaluare (Portugalia, Austria, Franța și Cipru);
- 1 stat membru (România) a transmis datele la 20 septembrie 2010;
- 3 state membre au transmis datele lor cu mai mult de trei luni peste termenul limită: Italia le-a transmis la 11 noiembrie, Grecia la 1 decembrie și Irlanda la 21 decembrie 2010. Grecia și Irlanda își transmiseseră deja cu mare întârziere datele și în anii de raportare precedenți.

Pe scurt, respectarea termenului limită pentru anul 2008 a fost satisfăcătoare. În general, 23 din cele 27 de state membre și-au transmis datele la timp sau cu o întârziere mai mică de trei săptămâni. Eurostat a instituit o procedură de control a respectării termenelor limită și transmite statelor membre, în mod regulat, mesaje de reamintire în conformitate cu un program predefinit. Astfel, nivelul de punctualitate a crescut, în comparație cu anul de referință 2006, atunci când 18 state membre au transmis datele în aceeași perioadă.

– Publicare

Datele privind generarea deșeurilor și tratarea deșeurilor au fost publicate în baza de date de diseminare a Eurostat la 4 octombrie. O actualizare a acestei baze de date este prevăzută după finalizarea procesului de validare aprofundată.

3. INTEGRALITATEA

Furnizarea unor seturi de date complete este crucială pentru realizarea de agregate UE. Datele care lipsesc limitează interpretarea și valoarea informativă a statisticilor privind deșeurile. Prin urmare, țărilor li se cere să reducă la minimum cantitatea de date lipsă, trimițând, dacă este cazul, estimări.

În cadrul primului ciclu de raportare pentru anul de referință 2004, 6 din cele 27 de state membre UE au putut să furnizeze serii de date complete privind *generarea de deșeuri* care acoperă toate categoriile de deșeuri și toate sectoarele. 21 de state membre au furnizat seturi de date care prezentau anumite lacune. Majoritatea acestor lacune se refereau fie la deșeurile

generate în domeniul agricol, în al silviculturii, al vânătorii (NACE A 01, A 02) și al pescuitului (NACE A 03) sau la prezentarea situației nămolurilor (în stare umedă și în stare uscată). În general, proporția valorilor lipsă privind generarea de deșeuri a reprezentat aproximativ 9% din datele solicitate.

Pentru anul de referință 2006, integralitatea datelor s-a îmbunătățit în mod considerabil. Proporția valorilor lipsă privind generarea de deșeuri a scăzut la 2,1%. Doar șapte țări au raportat date lipsă, în timp ce 20 de state membre au furnizat seturi complete de date. Proporția de date lipsă este cea mai mare în sectoarele menționate anterior (NACE A 01–03). Proporțiile de valori lipsă cele mai mari în 2006 au fost prezentate de Irlanda, Italia și Letonia.

În ceea ce privește datele referitoare la *tratarea deșeurilor*, numărul de țări care prezintă seturi de date incomplete la nivel național a scăzut, de asemenea, în mod semnificativ, între 2004 și 2006. În 2004, 15 țări au furnizat seturi de date incomplete. Proporția de date lipsă pentru UE-27 a reprezentat 2,5% din datele solicitate. În 2006, doar 5 țări au furnizat date incomplete privind cantitățile de deșeuri tratate. Proporția valorilor lipsă a scăzut la 1,5%. Peste 70% din datele lipsă se referă la eliminarea deșeurilor prin intermediul „tratării la sol și al eliberării în mediul acvatic”, care se aplică, în special, nămolurilor nepericuloase.

Integralitatea datelor privind generarea de și tratarea deșeurilor s-a îmbunătățit în continuare pentru anul de referință 2008. Totuși, datorită transmiterii tardive a datelor de către trei țări, evaluarea era încă în curs la momentul redactării prezentului raport.

4. ACURATEȚEA DATELOR

Acuratețea se referă la gradul de apropiere dintre valoarea estimată sau calculată și valoarea exactă sau adevărată, luând în considerare aspecte precum erorile de eșantionare, sfera de acoperire a datelor, limitele aplicate, lipsa unui răspuns, adaptările, controalele și corectările sau confidențialitatea.

4.1. Sfera de acoperire a datelor

Obiectivul regulamentului este acela de a produce statistici privind deșeurile în conformitate cu domeniul de aplicare al Directivei 2008/98/CE. Statisticile privind generarea de deșeuri trebuie să fie stabilite pentru toate sectoarele economice și pentru toate gospodăriile și trebuie să includă deșeurile care provin din operațiunile de recuperare și de eliminare, și anume deșeurile secundare. Statisticile ar trebui, de asemenea, să acopere deșeurile generate de societățile mici (< 10 angajați) deși astfel de firme ar trebui scutite de participarea la anchete oricând este posibil.

Statisticile privind tratarea deșeurilor acoperă toate deșeurile care se recuperează sau se elimină în cadrul unei țări, indiferent de originea deșeurilor respective. Principiul fundamental al regulamentului este colectarea de date privind destinația finală a deșeurilor; operațiunile pregătitoare de tratare nu sunt luate în considerare.

Sunt excluse din sfera de aplicare a regulamentului toate deșeurile care se reciclează direct acolo unde au fost generate.

– *Erori de acoperire*

Erorile de acoperire observate sunt legate în general de unul dintre aspectele următoare:

- definiții (juridice) neclare, de exemplu, distincția între substanțele care sunt deșeuri și cele care nu sunt deșeuri;
- deșeuri importate și exportate;
- acoperirea privind deșeurile secundare și întreprinderile mici;
- probleme privind sectoare economice specifice (de exemplu, activitățile de construcție și de demolare).

Impactul global al erorilor de acoperire este dificil de evaluat. Erorile de acoperire pot determina atât subestimări, cât și supraestimări. Eventualele efecte ale adaptărilor metodologice sunt ilustrate de exemplele polonez și suedez. Pentru anul de referință 2008, Polonia a armonizat acoperirea datelor privind fecalele animale și gunoiul de grajd cu jurisprudența europeană (*Cauza C-416/02*) și a exclus din cadrul statisticilor privind deșeurile cantitățile de gunoi de grajd utilizat pe terenurile agricole. În Suedia, acoperirea datelor privind deșeurile de lemn, animale și vegetale a fost reevaluată în funcție de criteriile de distincție între deșeuri și subproduse⁵. În ambele țări, ajustările au determinat o reducere considerabilă a cantităților generate, de aproximativ 96 de milioane de tone în Polonia și de 21 de milioane de tone în Suedia.

4.2. Defalcarea pe sectoare economice

Regulamentul solicită statelor membre să facă o defalcare a datelor pe 20 de activități generatoare de deșeuri (19 sectoare economice plus gospodării). Repartizarea corectă între activitățile generatoare este o condiție preliminară pentru:

- comparabilitatea cantităților de deșeuri specifice fiecărui sector;
- coerența statisticilor privind deșeurile în raport cu statisticile de întreprindere.

Defalcarea activităților economice este definită în conformitate cu Clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (NACE). Pentru anii de referință 2004 și 2006, a fost aplicat NACE Rev. 1.1; începând cu anul 2008, datele sunt culese în conformitate cu NACE Rev. 2.

– *Trecerea la NACE Rev. 2*

Noua defalcare pe categorii economice în conformitate cu NACE Rev. 2 este definită în anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 1893/2006⁶. Având în vedere nivelul înalt de agregare utilizat în Regulamentul referitor la statisticile privind deșeurile, impactul trecerii de la NACE Rev. 1.1 la Nace Rev. 2 este limitat; 17 dintre cele 19 agregate economice aplicate statisticilor privind deșeurile sunt aproape identice.

Modificarea cea mai importantă se referă la clasificarea activităților de gestionare a deșeurilor. Activitățile de gestionare a deșeurilor care au fost acoperite, până la momentul actual, de *Activități de eliminare a deșeurilor și a apelor uzate; salubritate și activități*

⁵ Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind Comunicarea interpretativă privind deșeurile și subprodusele [COM(2007) 59 final].

⁶ JO L 393, 30.12.2006, p. 1.

similare (NACE Rev. 1.1, diviziunea 90) sunt atribuite noii diviziuni 38 - *Colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor; recuperarea materialelor*, în timp ce *Colectarea și tratarea apei de canal* (NACE rev. 1.1 clasa 9001) este atribuită noii diviziuni 37 *Canalizare*. În consecință, majoritatea activităților de gestionare a deșeurilor vor fi regrupate în noua diviziune 38. Pentru a menține seriile cronologice la nivelul sectoarelor economice, datele privind activitățile de gestionare a deșeurilor pentru 2004 și 2006 sunt transformate în conformitate cu sistemul de defalcare al NACE Rev.2. Transformarea este efectuată de Eurostat în consultare cu statele membre.

În plus, activitatea *Editare* (NACE rev. 1.1, clasa 221) a fost mutată de la secțiunea „Industrie prelucrătoare” (sub-secțiunea DE) la noua secțiune J „Informare și comunicare” și face acum, prin urmare, parte din activitățile de servicii. În acest caz, nu este prevăzută nicio conversie a datelor pentru 2004 și 2006, cu excepția cazului în care analizele datelor indică un impact semnificativ asupra seriilor cronologice.

– *Erori de clasificare*

Modul în care deșeurile sunt repartizate în sectorul generator depinde de metodele aplicate în colectarea datelor. În țările în care datele privind generarea de deșeuri sunt derivate indirect din datele privind tratarea deșeurilor, există un risc semnificativ de repartizare incorectă. Aceasta este abordarea adoptată de Danemarca, Germania, Lituania, Austria și Malta. Informațiile privind societatea sau sectorul generatoare de deșeuri provin numai din surse secundare (de exemplu de la colectorul de deșeuri, de la operatorul de tratare a deșeurilor) sau trebuie derivate prin alte mijloace (de exemplu prin modele sau prin utilizarea listei europene a deșeurilor⁷, care conține informații privind originea deșeurilor).

Unele dintre țările în cauză și-au modificat metodele pentru a ameliora clasificarea pe sectoare economice. Germania a efectuat o anchetă prin sondaj suplimentară privind generatorii de deșeuri pentru a asocia deșeurile surselor generatoare într-un mod mai precis. Lituania intenționează, de asemenea, să introducă o anchetă suplimentară privind generarea de deșeuri. Austria prevede o îmbunătățire a asocierii deșeurilor sectoarelor corespunzătoare printr-un nou sistem de informare electronică. Danemarca introduce, la momentul actual, un nou sistem de tratare a datelor privind deșeurile pentru a crește nivelul de conformitate cu defalcarea necesară, începând cu anul de referință 2012.

4.3. Clasificarea deșeurilor

Clasificarea deșeurilor este de o importanță capitală pentru elaborarea de statistici precise și comparabile: categoriile de deșeuri trebuie să acopere aceleași tipuri de deșeuri în statele membre pentru a putea fi utilizate în cadrul monitorizării politicilor privind deșeurile la nivelul UE.

Regulamentul definește defalcarea pe categorii de deșeuri în conformitate cu nomenclatura statistică CED-Stat, dar nu impune o clasificare specifică care să fie utilizată pentru colectarea datelor. Țările pot utiliza orice tip de clasificare a deșeurilor, atât timp cât acestea pot produce formatele definite în conformitate cu nivelul de calitate solicitat.

⁷ Decizia 2000/532/CE în ceea ce privește lista deșeurilor, JO L 226, 6.9.2000, p. 3.

Majoritatea țărilor colectează datele lor în conformitate cu lista europeană a deșeurilor (LoW), care cuprinde 839 de tipuri de deșeuri. În pofida unor probleme de aplicare a listei, utilizarea răspândită a acestei clasificări asigură un nivel înalt de comparabilitate. Impactul general al erorilor de clasificare asupra acurateții datelor este considerat redus.

5. COMPARABILITATEA

5.1. Comparabilitate în timp

Odată cu încheierea celui de-al treilea ciclu de raportare, este posibilă efectuarea unei prime evaluări a comparabilității datelor în timp.

Evaluarea rapoartelor privind calitatea transmise de țări indică faptul că aproape toate statele membre și-au adaptat în mod considerabil metodele în materie de statistici privind deșeurile. Majoritatea țărilor depun eforturi, la momentul actual, în vederea îmbunătățirii sistemelor lor de colectare a datelor în ceea ce privește calitatea datelor (de exemplu, eliminarea lacunelor existente în date; îmbunătățirea acoperirii) și în ceea ce privește eficacitatea metodelor utilizate.

Totuși, compararea datelor pentru 2008 cu cele din anii precedenți, care indică o scădere a generării de deșeuri de aproximativ 309 milioane de tone sau 10,9%, arată că modificările metodologice din cadrul țărilor pot avea încă un impact semnificativ asupra agregatelor UE. Legătura între această evoluție și schimbările metodologice este evidentă în trei state membre. În timp ce reducerile de deșeuri în Polonia și Suedia se datorează adaptării datelor acoperite (a se vedea secțiunea 4.1), Franța a raportat o reducere considerabilă a cantităților de deșeuri generate de sectorul construcției (NACE Rev. 1.1, secțiunea F), care se explică prin introducerea unei noi anchete mai precise privind acest sector.

Sistemul de validare a datelor de către Eurostat garantează că rupturile de serii cronologice sunt identificate și sunt fie corectate, fie explicate. În plus, rapoartele privind calitatea prezentate de către țări s-au dovedit a fi un instrument util pentru monitorizarea modificărilor metodologice și a efectelor acestora asupra statelor membre.

Pentru a garanta coerența seriilor cronologice la nivelul sectoarelor economice, datele pentru 2004 și 2006 au fost adaptate la modificările sistemului de defalcare pe sectoarele care au rezultat din trecerea la NACE Rev. 2. În plus, datele pentru 2004, care lipseau datorită derogărilor acordate unor 11 țări, au fost atribuite în mod retrospectiv pe baza datelor pentru 2006.

5.2. Comparabilitatea între țări

Grație definițiilor comune și clasificărilor, comparabilitatea datelor între țări este destul de mare. Diferențele între țări în ceea ce privește cantitățile totale de deșeuri generate și tratate devin din ce în ce mai ușor de explicat. Anumite probleme continuă să existe în cazurile în care țările nu au utilizat unități statistice pentru a stabili o legătură cu activitățile economice generatoare de deșeuri. Acest lucru nu influențează cantitățile totale de deșeuri comunicate, dar scade comparabilitatea între sectoarele economice.

Analiza aprofundată a datelor, printre altele, datorită indicatorilor specifici fiecărui sector, asigură o îmbunătățire continuă a comparabilității între țări.

6. SARCINA IMPUSĂ ÎNȚREPRINDERILOR

Regulamentul referitor la statisticile privind deșeurile solicită statelor membre să reducă sarcina respondenților oferindu-le acces la datele administrative și să excludă din anchete firmele mici cu mai puțin de 10 angajați dacă acestea nu contribuie în mod semnificativ la generarea de deșeuri.

Majoritatea statelor membre nu măsoară această sarcină în termeni fizici și, prin urmare, pot furniza doar evaluări calitative. În rapoartele privind calitatea pentru anul de referință 2008, șapte state membre au furnizat cifre privind timpul necesar pentru fiecare respondent. Republica Cehă, Danemarca, Germania, Slovenia și Regatul Unit au indicat o sarcină care variază între 30 de minute și patru ore pe respondent. Perioade de timp mult mai lungi au fost comunicate de către Suedia (până la 25 de ore pe respondent) și Polonia (până la 40 de ore). În pofida faptului că aceste sarcini necesită o lungă perioadă de timp, Suedia consideră că sarcina totală reprezentată de statisticile privind deșeurile este foarte redusă, având în vedere faptul că marea majoritate a informațiilor provine din surse administrative și că anchetele prin sondaj direct sunt aplicate doar unui număr foarte redus de întreprinderi. În Polonia, această sarcină considerabilă se datorează, printre altele, modificării metodei de colectare a datelor, care trece de la realizarea de anchete statistice la utilizarea unui sistem de informare administrativă, și faptului că întreprinderile trebuie să transmită datele lor în conformitate cu ambele metode, până la instituirea noului sistem.

Cel mai important ajutor acordat întreprinderilor este scutirea acestora de prezentarea a două rapoarte prin utilizarea datelor administrative și/sau prin coordonarea anchetelor privind deșeurile între instituțiile interesate (birouri statistice, ministere ale mediului, agenții de mediu). Pentru 15 state membre, datele administrative reprezintă principala sursă de date pentru elaborarea statisticilor privind deșeurile. Alte țări utilizează datele administrative drept una din multe alte surse de date.

Scutirea de participare la anchetă a micilor întreprinderi este gestionată în moduri diferite. Anumite țări includ societățile mici prin efectuarea unor anchete prin sondaj și extrapolează rezultatele. Totuși, majoritatea le exclud în totalitate, cifrele fiind fie necunoscute, fie extrapolate prin modele de estimare pe bază de factori. Țările au stabilit diferite limite de excludere, definite mai ales prin numărul de angajați sau prin cantitatea de deșeuri generate pe an. Anumite țări combină cele două criterii pentru a se asigura că și societățile mici sunt acoperite de operațiunea de colectare a datelor în cazurile în care depășesc pragul definit de generare a deșeurilor.

7. REVIZUIREA REGULAMENTULUI REFERITOR LA STATISTICILE PRIVIND DEȘEURILE

După primele două perioade de raportare, anumite deficite au devenit evidente, iar aspectele care trebuie îmbunătățite au fost deja definite în primul raport către Parlamentul European și Consiliu [COM(2008) 355]. În plus, Directiva-cadru revizuită privind deșeurile (2008/98/EC) stabilește noi nevoi de informare și modifică anumite definiții.

Prin urmare, în toamna lui 2008, a fost instituit un grup de lucru în vederea abordării tuturor temelor posibile și a elaborării de recomandări finale privind revizuirea anexelor la regulament. La finalul lui iulie 2009, o serie de documente care conțineau informații detaliate

și explicații privind modificările propuse au fost trimise statelor membre spre consultare. Propunerea legislativă rezultată a fost adoptată de către Comisie la 27 septembrie 2010⁸.

Scopurile reviziei constau în:

- creșterea utilității statisticilor privind deșeurile;
- simplificarea dispozițiilor regulamentului;
- armonizarea regulamentului cu celelalte obligații de raportare de date privind deșeurile.

Cea mai importantă modificare o reprezintă armonizarea defalcării pe categorii de deșeuri în secțiunea 2 din anexele I și II la regulament. Diferitele tipuri de defalcare au reprezentat un obstacol pentru validarea datelor, precum și pentru interpretarea și comunicarea rezultatelor. În viitor, generarea de deșeuri și tratarea deșeurilor vor fi raportate în conformitate cu aceleași 51 de categorii de deșeuri. Chiar dacă acest lucru determină o creștere nominală a datelor care trebuie raportate, această nouă dispoziție nu va genera probabil o sarcină suplimentară.

În plus, anumite categorii de deșeuri au fost reorganizate sau introduse recent pentru a spori utilitatea datelor, de exemplu, cele privind monitorizarea politicilor în materie de deșeuri. Aceasta include:

- categorii de deșeuri distincte pentru deșeurile minerale generate de construcție și demolare, pentru terenuri și nămoluri de dragare;
- categorii de deșeuri distincte pentru deșeurile lichide și minerale generate de tratarea deșeurilor (deșeuri secundare);
- reorganizarea categoriilor de deșeuri animale și vegetale și de deșeuri de metale;
- gruparea diferitelor deșeuri chimice într-o singură categorie.

În continuare, categoriile de tratare a deșeurilor au fost reorganizate în vederea armonizării regulamentului cu definițiile și cerințele directivei-cadru revizuite privind deșeurile și a integrării datelor privind numărul și capacitatea depozitelor de deșeuri care au fost colectate până la momentul actual în temeiul Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri⁹.

Datele privind cantitățile de deșeuri tratate în conformitate cu anexa II vor trebui să fie raportate doar la nivel național. Notificarea privind nivelul NUTS 1 este abandonată, având în vedere faptul că acest tip de informații nu corespund unei necesități politice documentate. Cerințele de raportare privind numărul și capacitatea instalațiilor de tratare a deșeurilor au fost reduse, deoarece utilitatea unora dintre datele generate s-a dovedit a fi redusă.

În general, se prevede ca revizuirea regulamentului să sporească utilitatea și claritatea datelor fără a impune țărilor o sarcină suplimentară. În pofida faptului că revizia va determina

⁸ Regulamentul (UE) nr. 849/2010 al Comisiei din 27 septembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2150/2002 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la statisticile privind deșeurile (JO L 253, 28.9.2010, p. 2).

⁹ Decizia Comisiei din 17 noiembrie 2000 privind un chestionar pentru elaborarea de către statele membre a rapoartelor referitoare la punerea în aplicare a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri (JO L 298, 25.11.2000, p. 24).

anumite rupturi, continuitatea datelor în timp va fi menținută. Regulamentul revizuit se va aplica începând cu anul de referință 2010.

Manualul pentru punerea în aplicare a Regulamentului referitor la statisticile privind deșeurile a fost adaptat pentru a se ține cont de modificările prevăzute.

– *Statistici privind importurile și exporturile de deșeuri*

Articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul referitor la statisticile privind deșeurile prevede că, după realizarea studiilor pilot prevăzute la articolul 5 alineatul (1), statisticile privind deșeurile trebuie să acopere importul și exportul de deșeuri pentru care nu s-au colectat date în temeiul Regulamentului privind transferurile de deșeuri (1013/2006/CE)¹⁰, și anume, deșeurile care figurează pe așa-numita „listă verde”. Pe baza acestor dispoziții, Eurostat a elaborat un program de studii pilot, pentru perioada 2003 – 2007, la care au participat unsprezece țări.

Pe baza acestor studii, ale căror rezultate sunt sintetizate în raportul Comisiei COM(2008) 501, a fost discutată o propunere cu statele membre, în noiembrie 2009. Dezbaterile au arătat că mai multe țări s-ar confrunta cu dificultăți în ceea ce privește punerea în aplicare a statisticilor periodice privind importurile și exporturile de deșeuri. În consecință, Eurostat a decis să examineze nevoile utilizatorilor și justificările politice ale acestor statistici.

8. REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE

S-au realizat progrese importante în ceea ce privește elaborarea statisticilor privind deșeurile de la prima raportare în 2006. Punctualitatea și integralitatea datelor furnizate de statele membre, precum și promptitudinea publicării datelor s-au îmbunătățit constant. Statisticile privind deșeurile au atins un grad înalt de comparabilitate între țări și s-au realizat progrese importante în ceea ce privește o acoperire completă a datelor. În general, datele prezentate de majoritatea țărilor sunt de o calitate adecvată.

Armonizarea datelor a fost consolidată printr-un ansamblu de documente de orientare metodologică, care sunt disponibile pe site-ul internet al Centrului de date pentru mediu privind deșeurile. Erorile și lacunele metodologice sunt identificate de sistemul de control al calității.

După furnizarea datelor pentru 2008, datele privind generarea de deșeuri sunt disponibile, acum, pentru perioada 2004 - 2008. Datorită extinderii seriilor cronologice, datele au devenit din ce în ce mai utile, de exemplu, pentru stabilirea de indicatori și pentru utilizarea în domeniul conturilor de mediu.

În același timp, trebuie menționat faptul că schimbările metodologice din cadrul fiecărei țări pot influența încă, în mod semnificativ, seriile cronologice la nivel național, dar, de asemenea, și la nivelul agregatului UE-27. Prin urmare, evoluțiile în timp ar trebui, încă, să fie interpretate cu grijă și după o analiză atentă a datelor de bază. De asemenea, ar trebui observat efectul noilor concepte introduse de Directiva-cadru revizuită privind deșeurile, și anume, criteriul de încheiere a stadiului de deșeu, asupra statisticilor privind deșeurile.

¹⁰ JO 190, 12.7.2006, p. 1, modificat prin JO L 119, 13.5.2010, p.1.

Indicatori de generare a deșeurilor periculoase și de generare a deșeurilor neminerale au fost elaborați și sunt integrați în seria indicatorilor de dezvoltare durabilă și a indicatorilor de monitorizare a strategiei Europa 2020. Totuși, indicatorul de reciclare se află, încă, în curs de elaborare.

Se așteaptă ca revizuirea regulamentului, care se va aplica începând cu anul de referință 2010, să permită îmbunătățirea considerabilă a utilității și interpretării statisticilor privind deșeurile.